

Džon
Makgregor

Jezero
br. 13

Prevela
Tatjana Bižić

■ Laguna ■

Naslov originala

Jon McGregor

RESERVOIR 13

Copyright © 2017, Jon McGregor

All rights reserved.

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Reka se kreće.
Mora biti da kos leti.
Volas Stivens

In memoriam
Alister Makgregor
1945–2015.

Prvo poglavlje

Okupili su se pred samu zoru na parkingu i čekali da im se kaže šta da rade. Bilo je hladno, niko nije mnogo govorio. Bilo je prećutanih pitanja. Devojčica koja je nestala zvala se Rebeka Šo. Poslednji put kad su je videli nosila je belu duksericu s kapuljačom. Magla je pala nisko po vresištu, a zemlja je bila potpuno smrznuta. Dobili su uputstva pa su pošli. Smrznuta zemlja krckala je pod čizmama, a vres se za njima uspravljao i brisao tragove. Rebeka je bila visoka sto pedeset dva centimetra i imala je zagasitoplavu kosu. Satima je već nije bilo. Držali su oči prikovane za zemlju, ništa nisu govorili, pitali su se šta će naći. Čuli su se samo koraci, psi kako laju pored puta i slabašan zvuk helikoptera iznad akumulacionih jezera. Helikopter je nadletao cele noći, ali nije otkrio ništa pretražujući svetlima vres i brze smeđe potoke. Džeksonove ovce su se poplašile i razbežale kroz polomljenu kapiju; Džekson ih je satima skupljao i vraćao. Alpinisti spasioci, speleolozi, policija – niko ništa nije našao. U ponoć su pozvali ljude da pođu

u potragu. Nije trebalo mnogo da se sakupe dobrovoljci. Pola sela ionako je bilo napolju, prečešljavajući šta li je to moglo da se dogodi. Nije ovo doba godine da se ide gore u brdo, govorili su. Neki koji dođu ovamo ne znaju kako naglo vreme ume da se promeni. Kako se brzo smrkava. Neki izgleda ne znaju ni da ima mesta gde mobilni telefoni ne rade. Porodica te curice došla je ovamo za Novu godinu, odseli su u jednom od onih adaptiranih ambara kod Hantera. Predveče su dotrčali u selo, vičući. Hladno je da se noći napolju u brdu. Sigurno se samo sakrila, govorili su ljudi. Mora da je dole u dnu obronka, iskrenula je članak. Hoće samo da uplaši roditelje. Bilo je mnogo ovakvih razgovora. Ljudima je bilo stalo da nešto kažu, nisu mnogo vodili računa o onome što će izaći kad otvore usta. U zoru se magla razišla. S vrha vresišta, kad su se okrenuli, ljudi su videli selo: bukvik, isparcelisani seoski povrtnjak, crkveni zvonik, igralište za kriket, reku i kamenolom i cementaru pored glavnog puta ka gradu. Mnogo je terena trebalo pretražiti, mala je mogla biti na hiljadu mesta. Nastavljali su. Povremeno bi blesnulo svetlo ponekog vozila na auto-putu, jedva vidljivo na horizontu. Jezera su bila mutno metalnosiva. Navlačili su se gusti kišni oblaci. Tlo je omeknulo, masna smeđa voda šljiskala im je oko čizama. Novi helikopter leteo je sada nisko uz dobrovoljce. Stajalo ih je truda da ne gledaju gore i ne mašu. Kasnije je policija održala konferenciju za štampu u *Gledstonu*, ali nije bilo da se saopšti ništa osim onog već poznatog. Devojčica koja je nestala zove se Rebeka Šo. Trinaest joj je godina. Kad je poslednji put viđena, imala je na sebi belu duksericu s kapuljačom, teget perjani prsluk, crne farmerke i platnene patike. Visoka je

sto pedeset dva centimetra, ima ravnu tamnoplavu kosu do ramena. Javnost je zamoljena da ako iko vidi devojčicu koja odgovara ovom opisu, odmah javi policiji. Potraga će se nastaviti čim vreme to dozvoli. Uveče je trg bio obasjan televizijskim reflektorima, generatori su ispuštali dim, a iz dvorišta iza paba čuli su se povišeni glasovi. Sumnje su počinjale da se rađaju.

U ponoć, kad je počela nova godina, videli su se vatrometi iz gradića na drugoj strani doline, ali bili su predaleko da bi se čuli, i niko nije izašao da gleda. Igranka u seoskoj sali je otkazana. *Gledston* je bio pun ljudi, ali niko nije bio raspoložen za slavlje. Toni je zatvorio bar u pola jedan i svi su se razišli kućama. Na ulicama su ostali samo policajci, neki okupljeni oko kombija, neki su već ponovo polazili u brda. Ujutru je opet počela kiša. Voda se hitro slivala iz nabujalih tresetišta niz vododerine i stepenaste staze koje su se spuštale s ivice vresišta. Reka, gusta od mulja spranog s brda, valjala se preko ustava. Na vresištu je zastavicama obeleženo kuda su, prema sopstvenim rečima, Rebekini roditelji šetali s devojčicom. Zastavice su vijorile i lepetale na vetru. Parking ispred biroa za turističke informacije bio je pun vozila televizijskih ekipa i novinari su se okupljali. U seoskoj sali postavljeni su stolovi na rasklapanje, a na njima servirane zelene šoljice i tanjirići, voda je ključala u aparatima za kafu, miris prepečene slanine vio se napolje na kišu. Iz adaptiranog Hanterovog ambara u kome su odseli Rebekini roditelji dopirali su glasovi podignuti dovoljno da ih policajci ispred čuju. Džes Hanter je došla iz kuće noseći šolju čaja. Helikopter je doleteo od jezerâ,

prateći polako reku i prelećući ustave, kamenolom i šumu. Ronioci su ponovo pretraživali reku. Jedna grupa novinara čekala je iza kordona pored starog mosta za tovarne konje da uhvati dobar snimak, s foto-aparatom uperenim na pustu površinu reke. Dah im je pravio oblačice oko glave. Na donjem polju dva Džeksonova sina klečala su pored uginule ovce. Foto-aparati zaškljocaju kad je iz reke sporo izronila glatka glava ronilačkog odela na prvom roniocu. Iza okuke se zatim pojavi drugi ronilac, pa treći. Redom su zaronili ispod luka mosta i nestali s vidika. Kamermani su poskidali kamere s tronožaca i počeli da sklanjaju opremu. Jedan od Džeksonovih sinova dotruckao se terenskim trotočkom preko polja i rekao novinarima da mu se maknu s puta. Reka je tekla pusta i brza. Cementara je zatvorena da ne bi smetala tragačima. Za nedelju dana prve pahulje su se nahvatale po ivicama igrališta za kriket; zima se spremala da potraje. U školskoj zbornici nastavnice su, ne skidajući kapute, čekale. Sve što bi se moglo reći delovalo je pogrešno. Cevi centralnog grejanja začegrtale su i taj zvuk na koji je većina bila naviknuta opustio je atmosferu. Gospođica Dejl pitala je gospođicu Frenč je li joj majka imalo bolje, a gospođica Frenč je tačno opisala kako nije. U zbornici je ponovo zavladao muk, osim kvrcanja u radiatorima. Gospođa Simpson je ušla i zahvalila im što su došle tako rano. Sve su rekle svakako, pa to se i podrazumevalo. Pod datim okolnostima, rekla je gospođa Simpson, namera je da svi drže časove kao i obično, ali da budu spremni da govore o situaciji ako deca budu pitala, a verovatno hoće. Neko je pokucao na vrata i domar Džouns uđe da kaže kako će grejanje uskoro proraditi. Gospođa Simpson ga je zamolila da se postara da dvorište

bude posuto peskom. Samo ju je pogledao kao da bi da kaže kako nije bilo nikakve potrebe da mu to napominje. Kad su roditelji doveli decu u školu, gospođa Simpson ih je dočekala na kapiji. Pošto su deca ušla, roditelji su ostali još neko vreme, gledajući kako se vrata zaključavaju. Po nekima bi se reklo da su spremni tu da prestoje ceo dan. Na autobuskoj stanici srednjoškolci su čekali autobus do grada. Bio je to prvi dan posle raspusta, ali oni nisu mnogo razgovarali. Bilo je hladno, navukli su kapuljače preko glave. U školi će ih ceo dan zapitkivati o nestaloj devojčici, iako oni ne znaju ništa osim onoga što je već objavljeno u vestima. Linzi Smit je rekla da se kladi kako će ih gospođa Bouman pitati da li bi želeli da pročaskaju o tome. Naglasila je „pročaskaju“, stavljajući na znanje da citira gospođu Bouman. Dipak na to reče da će ih to bar spasti francuskog. Sofi je skrenula pogled i videla Endrua kako čeka na drugoj stanici, sa svojom majkom Ajrin. Endru je bio njihov vršnjak, ali išao je u specijalnu školu. Njihov autobus je stigao. Džejms je upozorio Lijama da ne izmišlja nikakve budalaštine o Beki Šo. Padao je sneg, hvatajući se u debelom sloju. U crkvi se držala služba. Vikarka je zamolila policiju da ne dozvoli pristup medijima. Svi su pozvani da prisustvuju, rekla je, samo bez fotografisanja i snimanja, bez mahanja beležnicama. Nije želela da se pravi spektakl od jedne pastve uhvaćene u bolnoj molitvi. Redari su postavili dodatne stolice, ali ipak je bilo ljudi koji nisu našli mesta za sedenje, pa su stajali pored. Muškarci nenavikli na dolaske u crkvu stajali su gužvajući kape u rukama, oslanjajući se na čoškove klupa. Neki su prekrstili ruke i čekali. Oni koji su redovno dolazili u crkvu nudili su im molitvenike otvorene

na potrebnoj stranici. Džejn Hjuz, vikarka, rekla je da se nada kako niko nije došao u potrazi za odgovorima. Nada se kako niko nije došao u potrazi za utehom, rekla je. Nema nikakve utehe u ovom položaju u kome smo se mi našli danas, rekla je. Nema utehe za roditelje nestale devojčice, ni za rodbinu koja je doputovala ovamo u selo da se nađe uz njih. Nema utehe za policajce koji učestvuju u potrazi. Možemo samo da se uzdamo da će se Bog naći među nama u ovom času nevolje. Molimo se samo da ne dozvolimo sebi da nas savlada bol, jer nije na nama da mu se predajemo, nego da verom uzdignemo duh i nađemo u njoj moći da pomognemo ovoj porodici u njenim patnjama kako god budemo pozvani da pomognemo. Zastala je i sklopila oči. Pružila je ruke gestom za koji se nadala da će ličiti na molitvu. Muškarci koji su stajali prekrštenih ruku ostali su prekrštenih ruku. Crkvenjak je triput povukao zvono i zvonjava se razlegla kroz jutro što se vedrilo, dolinom sve do starog kamenoloma. Krajem meseca sunce se promolilo i polja su omekšala. Mirni vazduh podrhtavao je kad bi sneg, topeći se, pao s krova. Pronosila su se govorkanja, i ništa više od govorkanja, o tome gde bi sad mogli biti roditelji nestale devojčice. Van sebe su, govorilo se.

U februaru je policija organizovala rekonstrukciju događaja. Dovedi su glumce iz Mančestera. Nisu bili našli nikakve tragove, pa su želeli da upute novi apel javnosti. Medijima je dozvoljeno da priđu Hanterovom imanju i data su im uputstva šta da snimaju. Dan je bio vedar i mrazan. Policijski portparol je zatražio tišinu. Otvorila

su se vrata adaptiranog ambara i izašao je jedan par od četrdesetak godina, a za njima trinaestogodišnja devojčica. Žena je bila vitka, plave kose uredno podiššane oko ušiju. Imala je na sebi tamnoplavu kišnu kabanicu, crne lasteks farmerke i čizmice. Muškarac je bio visok, koščat, tamne talasaste kose i nosio je naočari s crnim okvirom. Na njemu su bile tamnosiva vetrovka, alpinističke pantalone i crne patike. Devojčica je bila visoka za svojih trinaest godina, zagasitoplave kose do ramena, s dobro odglumljenom razdraženošću na licu. Obučena je bila u crne farmerke, belu duksericu s kapuljačom, teget perjani prsluk i platnene patike. Sve troje su ušli u srebrna kola parkirana ispred adaptiranog ambara i polako se izvezli na put. Fotografi su trčali pored kola. Ispred biroa za turističke informacije glumci su sačekali da fotografi zauzmu mesta pre nego što su izašli iz automobila i peške se zapu-tili ka vresištu. Devojčica je zaostajala, pa su se glumci koji su igrali roditelje triput okretali da joj doviknu da požuri, na šta je devojčica sva tri puta šutnula zemlju ispred sebe i usporila još malo. Dvoje odraslih išli su napred drže-ći se za ruke. Devojčica je malo ubrzala korak. Kasnije je potvrđeno da je ovaj sled događaja uspostavljen na osnovu razgovora policije s roditeljima. Dvoje odraslih su išli sve dok se nisu popeli uz prvu padinu, pa preko grebena zamakli s vidika. Devojčica se takođe izgubila s vida nekoliko trenutaka posle njih. Foto-aparati su neko vreme škljocali u prazno. Policijski portparol zahvalio je svima na tome što su došli. Troje glumaca vratilo se niz brdo. Cementara je ponovo radila i putevi su bili posre-breni prašinom. Teretni vozovi huktali su kroz brdo, pa oko dugačke okuke između drveća. Bleda svetlost sporo

se kretala preko vresišta padajući na klisure i jarke pune vode i postajući sve oštija, dok se oblaci nisu sklopili nad glavom. Uz reku, nadomak ustava, stajala je u suton jedna čaplja i motrila vodu. Noću se s brdâ sporo dovaljala magla. U četiri ujutru Les Tompson je već bio budan i vodio je krave preko dvorišta na mužu. Kasnije su videli vikarku kako odlazi svojim kolima na Hanterovo imanje. Provela je oko sat vremena s roditeljima nestale devojčice, a kada je izašla, nikom ništa nije htela da kaže.

Istraga se nastavljala. Krajem marta je otoplilo. Roditelji nestale devojčice i dalje su bili na Hanterovom imanju. Nije bilo nikakvih vesti. Džejn Hjuze je jednog jutra ponovo pošla da ih obiđe, a kad je prolazila pored Džeksonovog imanja, videla je Džeksona i njegove momke ispred staje u kojoj su jagnjili ovce. Izgledali su kao ljudi koji su se natrudbovali, ali ne vide potrebu da o tome govore. Držali su šolje s čajem i cigarete. Iz kuće je mirisalo na doručak koji se spremao. Tek kad su videli prvu decu na putu ka školi, Vil Džekson se prisetio da mora da ode po sina, koji je živio s majkom, i odvede ga u školu. Kombi nije hteo da upali, pa je uzeo terenski trotočkaš; znao je još usput da majka maloga neće biti nimalo zadovoljna i da će ovo biti još jedna na spisku zamerki na njegov račun. Kad su stigli do škole, zatekli su kapiju zaključanu, pa je Vil morao da dozove Džounsa iz ložionice da ih pusti unutra. Vil je odveo sina do učionice, a gospođica Karter je prihvatila izvinjenje, smestila dečaka u klupu i zamolila Vila da razmisli da li bi možda razred mogao da dođe i vidi kako se jagnje ovce. Iznenadila se kad joj je rekao da

su već počeli da ih jagnje. Pitala je hoće li ih biti još za jagnjenje, a on je rekao da ako hoće da dovede razred, mora napisмено da pita njegovog oca. Gospođica Karter ga nije čula da je izgovorio toliko reči kad se sabere nekoliko prošlih nedelja. Kad se Vil vratio kući, sva braća su mu bila u staji za jagnjenje. Dok on nije bio tu, jedna ovca im je uginula pri jagnjenju. Održan je sastanak parohijskog veća. Brajan Flečer nije uspevaо da privoli ljude da se drže dnevnog reda i na kraju je morao da prizna kako je vrlo teško u ovakvom jednom trenutku držati se pitanja o nepropisnom parkiranju. Sastanak je odložen. Policija je održala konferenciju za štampu u konferencijskoj sali u *Gledstonu* i saopštila da traga za vozačem crvenog LDV-ovog kombija marke pilot. Na pitanje novinara da li se dotični vozač kombija smatra osumnjičenim, inspektor zadužen da vodi slučaj odgovorio je da su sve mogućnosti još otvorene. Devojčicini roditelji ćutke su sedeli pored inspektora. Posle podne je duvao jak vetar i brzo nosio oblake ka istoku. Jedan kos je nadleteo baštu gospodina Vilsona, kljuna punog suve trave za gnezdo. Ispod bukava iza zabrana skokunci su se hranili mrvicama opalog lišća. Noću su se s brda videli farovi na auto-putu, promicali su jedan mimo drugog, beli i crveni, a nebom su hitali oblaci. Nestalu devojčicu su tražili. Ponovili su čitavu potragu opet od početka. Tražili su je u koprivama izdžikljanim oko mrtvog hrasta u Tompsonovom dvorištu. Ispodizali su kamen kojim su popločane vrtne staze i posklanjali komade šperploče pre nego što su otišli dalje. Tražili su je po Hanterovom imanju, iza adaptiranih ambara, ispod nadstrešnica za automobile, po šupama za ogrev i za alat, u šumi, po staklenicima i ograđenim vrtovima.

Tražili su je u cementari, krećući se s nelagodnom kroz ogromne zgradurine, zavirujući besciljno iza viljuškara i paleta za prenos tereta, po kancelariji i menzi, pa se odvukli putem kao duhovi, lica i ruku naprašenih glatkom belom prašinom. Noću su ljudi sanjali o tome kuda li je devojčica mogla otići. Sanjali je kako silazi s vresišta, u mokroj odeći, skoro pomodrela u licu. Svako je sanjao kako je baš on prvi stigao do nje i umotan u ćebe doveo je bezbedno kući.

U aprilu, s prvim lastama, došli su ponovo i poklonici pešačenja po brdima. Na parkingu, dok su prtili rance, slušali su nagađanja o devojčici. Kuda je mogla da pođe, koliko daleko je mogla da stigne. Ako je pošla na sever, pre noći bi prešla auto-put. Na istok, jezera bi joj preprečila put. Na zapad, došla bi do kraja, do ivice gde se iskrzana zemlja pod vresom pretapa u vazduh i gde se peščar kruni s brega. Vreme je bilo ružno, a ona je bila u onim patikama. Mogla je da padne na milion mesta. Ipak, kako to da je još nisu našli, a dani su se dužili, sunce je zalazilo sve dublje u dolinu i mlada paprat je nicala iz hladne crnice pod jasenima. U večernjim vestima stalno su prikazivali iste snimke: tragaoce u vrsti razvučenoj preko vresišta snimljene iz ptičje perspektive, ronioce kako se kreću kroz reku, automobil koji odvozi devojčicine roditelje, njenu fotografiju. Na fotografiji je bila u odeći koju je imala na sebi kad je nestala, a lice joj je bilo poluokrenuto od aparata. Kao da bi htela da bude negde drugde, govorili su ljudi. Policija je ponovo navraćala kod devojčicine majke. Ponekad su postavljali nova pitanja. Gospođica Karter

je, pre nego što deca stignu u školu, punila vodom aluminijumske bokale iz školske menze i aranžirala u njima propupele vrbove grančice. U povrtnjacima je ljubičasti brokoli počinjao da se glaviči i cvetovi su se odlamali tako lako i tako je sladio na jeziku da ubrano prosto nije moglo da se donese do kuće. Gore oko Kamenih sestara videli su geometre. Pričalo se da rade za neku firmu koja vadi kamen. Prolećnu igranku hteli su da otkazu, ali Ajrin je predložila da je održe i da prihod prilože u korist potraga za nestalom decom, a tome je teško bilo prigovoriti. Sali Flečer se ponudila da pomogne u organizovanju, pošto ju je Ajrin gledala dovoljno dugo i značajno. Ronioci su ponovo došli s konopcima i spustili se u jezero dok su čaplje klizile nad glavom. Drveće je listalo. Meka kiša nanosila je magličaste oblake preko polja.

Za prvomajski vikend pred mesarom je bio red, ali ni sličan redovima kakvi su ranije umeli da budu. Ni sličan redu koji je bio potreban Martinu i Rut da bi im prodavnica opstala. Martin o tome nikom nije govorio, iako je već postajalo očigledno, i niko ga ništa nije pitao. Ajrin je stajala na čelu reda i pričala da svi čuju šta zna o situaciji na Hanterovom imanju. Radila je tamo kao čistačica, pa je ponešto znala. Možete da zamislite kako je curičinim roditeljima, rekla je, dok gledaju nas kako ovde dole živimo kao i obično. Niko ne može da očekuje da život stane u čitavom selu, rekla je na to Rut. Ušao je Ostin Kuper i stavio na tezgju primerke *Glasa doline*, novina koje je izdavao. Rut mu je čestitala, a on je načas izgledao kao da ne zna na čemu, pa se onda osmehnulo i uzmakao ka

izlazu. Ajrin ga je ispratila pogledom, zatim je upitala je li Su Kuper trudna. Jeste, odgovorila joj je Rut, konačno, a Gordon Džekson s kraja reda dobaci pitanje ima li ikakve šanse da budu usluženi pre nego što dete dođe na svet. Uskom ulicom polako je naišao kamion vučne službe, na koji je bio natovaren crveni LDV-ov kombi pilot. Pratio ga je policijski automobil. Kombi je bio umotan providnom plastičnom folijom. Martin je obrisao ruke o kecelju i izašao pred radnju da ih gleda kako prolaze. Gordon je izašao za njim, pripalio cigaretu. Martin je zaklimao glavom. Ovo sve menja, rekao je. Napredak u istrazi, bogamu, rekao je Gordon. Laste su se vratile u jatima, uletale su i izletale kroz otvorena vrata Džeksonove staje za jagnjenje i Tompsonove kravlje štale i šupa i garaža na Hanterovom imanju. Odbor za praznik ukrašavanja bunara nije mogao da se složi oko toga treba li uopšte te godine održavati slavlje. Pod datim okolnostima. Niko živ nije pamtio da je nekad prošla godina bez ukrašavanja bunara, ali doduše nikad nijedna godina nije bila ovakva. Na kraju su se svi složili da tradicija treba da se održi, ali da se ne pravi mnogo slavlja. Poneki su tvrdili da su videli devojčicu. Ajrin ju je prva videla, na pešačkom mostiću kod čajdžinica, prelazila je na drugu stranu. Sasvim sama, rekla je Ajrin. Lice joj je videla iz poluprofila. Nije htela da me pogleda u oči, kazala je Ajrin. Umakla mi je pre nego što sam uspjela da je stignem, nisam videla kuda je otišla. Znam da je bila ona. Saopštili su policiji i ekipa je izašla, ali ništa nisu našli. Tog dana je u okolini bilo mnogo porodica s decom, rekao je policijski portparol. Ali znam da je bila ona, ponavljala je Ajrin. Bilo je kiše, reka je nadošla, a glavice čičaka na donjim livadama uspenušale su belo.

Livadska krbuljica bujala je pored puteljaka, a senke su pod drvećem postajale sve deblje. Stoku su poterali više gore u brda, čajdžinice pored vodeničnog jaza otvorile su letnju sezonu. U Tompsonovom hangaru radnici su pripremali kombajn za kosidbu. Trava je izrasla visoko, ali je vreme danima bilo loše. Kiša je istrajno dobovala po krovu. Jezera su se popunila.

Kombi su pronašli iza magacinâ kod akumulacionog jezera br. 7. Čitavo to područje pretražili su pošto je devojčica nestala, što znači da je kombi tamo ostavljen kasnije. Neko je možda video kad je dovezen. Neko bi se mogao setiti ko ga je vozio. Policija je pozivala svedoke da se jave i trudila se da uđe u trag vlasniku. Registarske tablice bile su lažne, a s motora je obrisan serijski broj. Kombi su odvezli i podvrgli temeljnom ispitivanju policijskih stručnjaka. Nekakva uobičajenost lagano se ušunjavala u konferencije za štampu. Stolice i kamere su postavljane na uobičajena mesta, u čitavom razvoju događaja osećala se zamorenost. Osećala se težina neizgovorenog. Prostorija se praznila, stolice su sklanjane, pod bi bio pometen, svetla pogašena i Toni se vraćao za svoj šank. Divlji komorač živahno je bujao u zaklonu starog kamenoloma, a kad je Vini otišla da ga nabere, opet je na sve strane našla kondome zavezane u čvorove. Nisu je iznenadili kondomi, nego čvorovi. Nekog čoveka u tamnosivoj vetrovki, s navučenom kapuljačom, videli su kako dugo stoji na suprotnoj strani jezera broj 8, pa onda odlazi uzbrdo, među drveće. Martin Fauler je otišao u krizni štab na trgu i ispričao šta je znao o vozaču crvenog kombija. Bilo je to posle razgovora s

Tonijem. Martin je spomenuo da zna kako se taj čovek preziva Vuds, a Toni ga je pitao zašto to već nije rekao policiji. Nije ti baš milo da o takvim tipovima išta kažeš policiji, rekao je Martin. Toni ga je ubedio. Bilo je rupa u priči o Vudsu koju je Martin ispričao policiji. Rupe su imale veze sa starim gvožđem, krivolovom i dotiranim gorivom za poljoprivredne mašine. Poznato je bilo da je Vuds umešan u sve ove mutne poslove, a s vremena na vreme je u njih bivao uvučen i Martin. Policiju to nije zanimalo, hteli su samo da znaju gde je Vuds, zašto je kombi bio sakriven i zašto je kombi viđen u vreme kad je devojčica nestala. Martin je odgovarao nerado, ali na kraju su izvukli odgovore iz njega. Kasnije je u pabu, sav napet, rekao Toniju da se plaši posledica. Vuds je od onih koji cene diskreciju, rekao je. Ima veze. Samo da znaš u šta si me uvalio. Ma daj, Martine. Maloj je bilo samo trinaest godina. Razmisli. Ne znaš ti Vudsa, rekao je Martin. Da znam, otišao bih u policiju brže nego ti, odsekao je Toni. Gledali su se u oči dok je Martin iskapljivao piće. Zatim je otišao. Uveče se na vestima pojavio foto-robot. Želeli bi da eliminišu traženo lice iz dalje istrage, saopštila je policija. Ispred paviljona za kriket srednjoškolci su se okupili da cugaju. Sofi Hanter je donela bocu vina koju je ukrala roditeljima iz podruma. Proći će sto godina pre nego što iko primeti da fali, rekla je. Mučili su se da je otvore i na kraju je Lijam šrafčigerom nagurao zapašać niz grlić. Ponovo su razgovarali o devojčici. Džejms Brod se pitao da nije možda ipak trebalo nešto da kažu. Nema svrhe, rekli su ostali. Već su raspravljali o tome. Ništa se ne bi promenilo, rekla je Linzi. Mrtva je pa je mrtva.

Samo bismo se mi uvalili do grla. Nisi ti bila tamo, rekao je Džejms. Bio je nesrećan sticaj okolnosti, rekao mu je Dipak. Nije tvoja greška. Sedeli su na stepenicama pavi-ljona, pili vino i zapitkivali jedno drugo je li već počelo da deluje. Niko nije sasvim tačno znao kako bi trebalo da se osećaju. Prestali su da razgovaraju davno pre nego što su iskapili bocu. Sofi ju je sakrila ispod stepenica, pa su pošli kućama. Bilo je nekako neočekivano toplo i više puta su se saplitali i naslanjali jedno na drugo. Govorili su glasnije nego što su bili svesni.

Devojčicine roditelje videli su nedaleko od turističkog biroa, kako idu uzbrdo s dvojicom inspektora. Iz daljine je izgledalo kao da se kreću sporo i ukrućeno. Obišli su u širokom krugu područje gde je devojčica viđena poslednji put. Zastavice su uklonjene, mesto više ničim nije bilo obeleženo. Niko ko već ne zna ne bi ništa primetio. Išli su starim konjskim putem, pored Stena crnog bika ka jezerima. Proveli su tamo u brdima gotovo celo popodne, a kad su se vratili, na parking su ih dočekali foto-repor-teri. Prošlo je više od šest meseci, a još uvek nikakvog traga. Ni otisaka obuće, ni odeće, ni osumnjičenih, ni snimaka na bezbednosnim kamerama. Devojčica kao da je u zemlju propala. Novinari su se ovom frazom služili kao metaforom ili hiperbolom; svet iz sela znao je da to može i doslovno da se desi. Postavljano je pitanje koliko će još dugo roditelji male ostati. Hanterovi su otkazali sve rezervacije za svoje adaptirane ambare, ali to nije moglo da traje večno. Roditelje male je slabo iko viđao, a ako su

Hanterovi išta znali, nikom nisu pričali. Znalo se samo da ih prečasná Hjuz stalno obilazi. Ispred turističkog biroa i dalje su ostavljani cveće i sveće, pa je izneto i pitanje šta sa njima. Saznalo se da devojčicinog oca viđaju kako pešači po kraju, ali niko nije znao šta time pokušava da postigne. Ajrin je rekla da čovek teško podnosi nestanak kćeri, na šta su je pitali a kako bi kog đavola inače mogao da podnosi, po njenom mišljenju. Vudsa su pronašli zaposlenog na obezbeđenju jednog gradilišta u Mančesteru. Uhapšen je i propitan nadugačko. Ničim nisu mogli da ga povežu s nestalom devojčicom i imao je alibi za ono kritično veče. Ispostavilo se da ono zapravo nije bio njegov kombi koji je viđen. Pustili su ga i odmah ponovo uhapsili pod brojnim drugim optužbama za krađu i malverzácije. Na senokosnoj livadi s južne strane crkve divlji fazani šetkali su se kroz travu. Majke su usmeravale ptiće kljuckanjem i kvocanjem, a i na najtiši šum svi bi se raspršili kojekuda. Ketí Heris je, s psom gospodina Vilsona, prošla međom livade, pa prešla reku. Kad je stigla do šume, pustila je psa s povoca i provukla se kroz prolaz ostavljen u ogradi od suvozida. Ljudi su hteli da se devojčica vrati da bi im ispričala gde je bila. Postojalo je milion načina da iščezne i oni su često razmišljali o tome. Mogla je da strči nizbrdo i neki muškarac je mogao da stane i ponudi joj da je poveze, i da je odvede, i onda zakopa leš u gustišu pored raskrsnice na auto-putu, sto pedeset kilometara severnije, gde sad možda leži, u hladnoj, mokroj zemlji. Mogla je da ide pored auto-puta, da ide preko vresišta, da izađe iz jezera, izdižući se iz tamnosive vode, dok joj se potočići slivaju iz kose, s dugom zelenom jezerskom travom upletenom u odeću.